

РІШЕННЯ ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

27 лютого 2018 року
місто Дніпро

єдиний унікальний номер судової справи 201/3801/17
номер провадження 2/201/322/2018

Жовтневий районний суд міста Дніпропетровська в складі судді Ходаківського М.П., секретаря судового засідання – Максимової О.В.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні цивільну справу за позовом Товариства з обмеженою відповідальністю «Глобалмедгруп» до Юдіної Ольги Олександрівни про визнання недостовірною інформації, її спростування, зобов'язання вчинити дії та стягнення моральної шкоди,

у судовому засіданні брали участь:

представник позивача – Дядюра Н.О.,

ВСТАНОВИВ:

У березні 2017 року ТОВ «Глобалмедгруп» звернулося до Жовтневого районного суду м. Дніпропетровська із позовом до Юдіної О.О., у якому з урахуванням уточнень до позовної заяви просить суд визнати недостовірною інформацію щодо ТОВ «Глобалмедгруп», поширену 25 серпня 2016 року Юдіною О.О. у мережі Інтернет на веб-сайті www.buroua.com у статті від назвою «Золотое здоровье: коррупционные схемы времен Януковича до сих пор действуют в сфере здравоохранения на Днепропетровщине» за адресою: <http://buroua.com/zolotoe-zdorove-korrupcionnye-sxemy-vremen-yanukovicha-do-six-por-dejstvuyut-v-sfere-zdravooxranenia-na-dnepropetrovshhine/> частині розміщення тверджень про те, що: по нашей информации, подконтрольны группе Фисталей также фирмы ООО «УМТ» («Укрмедтехника»), «Медгарант», «Техмедконтракт» (ранее «Евромедтехника»), «Донмед», «Союз медицины и технологий», «Илатанмед», «Крыммедтехника», «Димпомед», «Глобалмедгруп» (принимало участие в днепропетровских торгах), «Дана МС», «Зраво», «Западмединвест», «Медгарант», «Світмед», «Медігран Україна», «Білімед», «Альянс Фарм», «Топсервис-Медтехника» (принимало участие в днепропетровских торгах), «Флауер»; эти фирмы и прописанные по их аппараты условия закупок, будто писанные под копирку, можно наблюдать и в других регионах. При этом одни и те же фирмы поставляют одни и те же аппараты в разные регионы по разной цене. Цена формируется не по рыночным законам, а по размерам бюджетного финансирования той или иной области. Больше региону дали денег – больше требуют и получают продавцы». Зобов'язати Юдіну О.О. спростувати недостовірну інформацію щодо ТОВ «Глобалмедгруп» шляхом опублікування тексту резолютивної частини рішення суду у даній цивільній справі протягом 10 календарних днів з дати набрання таким рішенням законної сили на головній сторінці веб-сайту www.buroua.com, яке має бути набране тим самим шрифтом. Зобов'язати Юдіну О.О. видалити з веб-сторінки www.buroua.com частину статті під назвою «Золотое здоровье: коррупционные схемы времен Януковича до сих пор действуют в сфере здравоохранения на Днепропетровщине», а саме: «По нашей подконтрольны группе Фисталей также фирмы ООО «УМТ» («Укрмедтехника»), «Медгарант», «Техмедконтракт» (ранее «Евромедтехника»), «Донмед», «Союз медицины и технологий», «Илатанмед», «Крыммедтехника», «Димпомед», «Глобалмедгруп» (принимало участие в днепропетровских торгах), «Дана МС», «Зраво», «Западмединвест», «Медгарант», «Світмед», «Медігран Україна», «Білімед», «Альянс Фарм», «Топсервис-Медтехника»

(принимало участие в днепропетровских торгах), «Флауер». эти фирмы и прописанные по их аппараты условия закупок, будто писанные под копирку, можно наблюдать и в других регионах. При этом одни и те же фирмы поставляют одни и те же аппараты в разные регионы по разной цене. Цена формируется не по рыночным законам, а по размерам бюджетного финансирования той или иной области. Больше региону дали денег – больше требуют и получают продавцы». Стягнути з Юдіної О.О. на користь ТОВ «Глобалмедгруп» моральну шкоду у розмірі 100000 грн. (а.с.160-162).

В обґрунтування своїх позовних вимог позивач посилався на те, що 25 серпня 2016 року на веб-сайті www.buroua.com в режимі відкритого доступу була розміщена недостовірна та негативна інформація про ТОВ «Глобалмедгруп» у вигляді статті під назвою «Золотое здоровье: коррупционные схемы времен Януковича до сих пор действуют в сфере здравоохранения на Днепропетровщине», автором якої є відповідач, наступного змісту: «Масштабная коррупция в сфере «медицинских» тендеров зародилась давно, периода расцвета она достигла во времена Виктора Януковича. Самая «дорогая» по объему бюджетных средств сфера закупок медоборудования была, по сути, отдана на откуп братьям Фисталем – сыновьям известного донецкого профессора Эмиля Фистала. С Эмилем Фисталем, директором донецкого ожогового центра Института неотложной хирургии, Виктор Янукович был знаком еще со времен своего руководства Донецкой ОГА. Младшие Фистали на тот период, как рассказывают очевидцы, арендовали небольшой офис, и только-только начинали заниматься поставками медоборудования в Украину, основав фирму «Донмед». О братьях Фисталах писали много: о низком качестве покупаемого у них оборудования, о победе в скандальном тендере на 140 миллионов на поставку машин скорой помощи в 2011 году. По сей день, пишут СМИ, компанией Фисталей и связанные с ними структуры принимают участие в тендерах, подают жалобы в Антимонопольный комитет, если заказчики выбирают более дешевые предложения конкурентов. Проворачивать свои схемы и сегодня поставщикам, по заявлениям журналистов, удастся при поддержке Администрации Президента. По нашей информации, подконтрольной группе Фисталей также фирмы ООО «УМТ» («Укрмедтехника»), «Медгарант», «Техмедконтракт» (ранее «Евромедтехника»), «Донмед», «Союз медицины и технологий», «Илатанмед», «Крыммедтехника», «Димпомед», «Глобалмедгруп» (принимало участие в днепропетровских торгах), «Дана МС», «Зраво», «Западмединвест», «Медгарант», «Світмед», «Медігран Україна», «Білімед», «Альянс Фарм», «Топсервис-Медтехника» (принимало участие в днепропетровских торгах), «Флауер»; эти фирмы и прописанные по их аппараты условия закупок, будто писанные под копирку, можно наблюдать и в других регионах. При этом одни и те же фирмы поставляют одни и те же аппараты в разные регионы по разной цене. Цена формируется не по рыночным законам, а по размерам бюджетного финансирования той или иной области. Больше региону дали денег – больше требуют и получают продавцы».

Таким чином відповідачем на думку позивача була поширена наступна недостовірна інформація: позивач підконтрольний братам Фісталам; сфера закупівель медичного обладнання була віддана на відкуп братам Фісталам, які «провертають» схеми щодо поставок обладнання, зокрема, через позивача; умови державних закупівель прописуються, зокрема, під апарати, що постачаються, зокрема, позивачем; ціни на товар, що постачаються позивачем формуються не за ринковими законами, а за розмірами бюджетного фінансування тієї чи іншої області. При цьому, інформація у статті подається таким чином, щоб сформувати у читача хибне уявлення про участь позивача в корупційних схемах при здійсненні державних закупівель. Єдиною особою, яка має вирішальний вплив на позивача є Кліщевська М.Є., яка є бенефіціарним власником товариства, і товариство здійснює свою діяльність у відповідності до чинного законодавства, а розміщення неправдивої інформації пов'язано із наміром приниження ділової репутації ТОВ «Глобалмедгруп», а також зниження престижу та підриву довіри до діяльності товариства. Позивач також зазначає, що внаслідок протиправних дій

відповідача товариство зазнало приниження його ділової репутації, порушення стосунків з партнерами, постачальниками та потенційними покупцями, а тому має право на відшкодування моральної шкоди в розмірі 100000 грн.

Представник позивача в судовому засіданні позовні вимоги підтримала з підстав, викладених у позовній заяві та письмових поясненнях, просила позовні вимоги задовольнити у повному обсязі.

Відповідач у судовому засіданні не з'явився, про день, час та місце розгляду справи повідомлялася належним чином. Відповідачем через канцелярію суду 27 лютого 2018 року подано клопотання про відкладення розгляду справи. Згідно із письмовими запереченнями, що містяться у матеріалах справи відповідач позовні вимоги не визнала, посилаючись на їх необґрунтованість, недоведеність та безпідставність, просила відмовити в позові (а.с.84-95, 178-180).

Ураховуючи, що розгляд справи триває значний час, відповідач повідомлялася про призначене у справі судово засідання належним чином, судом визнано за можливе розглянути справу за її відсутності.

Суд, заслухавши пояснення представника позивача, дослідивши матеріали справи, оцінивши докази за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному, об'єктивному та безпосередньому їх дослідженні, дійшов до таких висновків.

Відповідно до ст. ст. 32, 34, 40 Конституції України, фізична чи юридична особа має право на захист своїх честі, гідності та ділової репутації. Кожному гарантується також і право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань. Кожному гарантується право на звернення та отримання вичерпної та обґрунтованої відповіді стосовно порушених питань, крім випадків, що встановлені законами.

За змістом статей 94, 277 ЦК України юридична особа має право на недоторканність її ділової репутації, на таємницю кореспонденції, на інформацію та інші особисті немайнові права, які можуть їй належати.

Судом встановлено та підтверджено матеріалами справи, що 25 серпня 2016 року у мережі Інтернет на веб-сайті www.buroua.com в режимі відкритого доступу була розміщена публікація під назвою «Золотое здоровье: коррупционные схемы времен Януковича до сих пор действуют в сфере здравоохранения на Днепропетровщине», автором якої є Юдіна О.О., наступного змісту: «Масштабная коррупция в сфере «медицинских» тендеров зародилась давно, периода расцвета она достигла во времена Виктора Януковича. Самая «дорогая» по объему бюджетных средств сфера закупок медоборудования была, по сути, отдана на откуп братьям Фисталем – сыновьям известного донецкого профессора Эмиля Фисталя. С Эмилем Фисталем, директором донецкого ожогового центра Института неотложной хирургии, Виктор Янукович был знаком еще со времен своего руководства Донецкой ОГА. Младшие Фистали на тот период, как рассказывают очевидцы, арендовали небольшой офис, и только-только начинали заниматься поставками медоборудования в Украину, основав фирму «Донмед». О братьях Фисталях писали много: о низком качестве закупаемого у них оборудования, о победе в скандальном тендере на 140 миллионов на поставку машин скорой помощи в 2011 году. По сей день, пишут СМИ, компанией Фисталей и связанные с ними структуры принимают участие в тендерах, подают жалобы в Антимонопольный комитет, если заказчики выбирают более дешевые предложения конкурентов. Проворачивать свои схемы и сегодня поставщикам, по заявления журналистов, удается при поддержке Администрации Президента. По нашей информации, подконтрольны группе Фисталей также фирмы ООО «УМТ» («Укрмедтехника»), «Медгарант», «Техмедконтракт» (ранее «Евромедтехника»), «Донмед», «Союз медицины и технологий», «Илатанмед», «Крыммедтехника», «Димпомед», «Глобалмедгруп» (принимало участие в днепропетровских торгах), «Дана МС», «Зраво», «Западмединвест», «Медгарант», «Світмед», «Медігран Україна», «Білімед», «Альянс Фарм», «Топсервис-Медтехника» (принимало участие в днепропетровских торгах), «Флауер»; эти фирмы и прописанные

под их аппараты условия закупок, будто писанные под копирку, можно наблюдать и в других регионах. При этом одни и те же фирмы поставляют одни и те же аппараты в разные регионы по разной цене. Цена формируется не по рыночным законам, а по размерам бюджетного финансирования той или иной области. Больше региону дали денег – больше требуют и получают продавцы».

Відповідачем при розгляді справи не спростовано факт публікації нею указаної інформації. Також згідно з відповіддю ТОВ «Інтернет Інвест» від 25 травня 2017 року останнє надає послуги з реєстрації доменного імені www.buroa.com на підставі публічного договору згідно з ст. 633, 641 ЦК України, договір у письмовій формі не укладався, дані, що були надані замовником послуги реєстрації доменного імені buroa.com – Юдіна О.О. (а.с.81).

Згідно із вимогами статті 277 ЦК України негативна інформація, поширена про особу, вважається недостовірною, якщо особа, яка її поширила, не доведе протилежного (презумпція добропорядності). Спростування недостовірної інформації здійснюється у такий же спосіб, у який вона була поширена.

Недостовірною вважається інформація, яка не відповідає дійсності або викладена неправдиво, тобто містить відомості про події та явища, яких не існувало взагалі або які існували, але відомості про них не відповідають дійсності (неповні або перекручені).

Під поширенням інформації слід розуміти: опублікування її у пресі, передання по радіо, телебаченню чи з використанням інших засобів масової інформації; поширення в мережі Інтернет чи з використанням інших засобів телекомунікаційного зв'язку; викладення в характеристиках, заявах, листах, адресованих іншим особам; повідомлення в публічних виступах, в електронних мережах, а також в іншій формі хоча б одній особі.

Під діловою репутацією юридичної особи розуміється оцінка її підприємницької, громадської, професійної чи іншої діяльності, яку здійснює така особа як учасник суспільних відносин.

Відповідно до п. 15 постанови Пленуму Верховного Суду України № 1 від 27 лютого 2009 року «Про судову практику у справах про захист гідності та честі фізичної особи, а також ділової репутації фізичної та юридичної особи» при розгляді справ зазначеної категорії суди повинні мати на увазі, що юридичним складом правопорушення, наявність якого може бути підставою для задоволення позову, є сукупність таких обставин: а) поширення інформації, тобто доведення її до відома хоча б одній особі у будь-який спосіб; б) поширена інформація стосується певної фізичної чи юридичної особи, тобто позивача; в) поширення недостовірної інформації, тобто такої, яка не відповідає дійсності; г) поширення інформації, що порушує особисті немайнові права, тобто або завдає шкоди відповідним особистим немайновим благам, або перешкоджає особі повно і своєчасно здійснювати своє особисте немайнове право.

Відповідно до ч. 5 п. 15 постанови Пленуму Верховного Суду України № 1 від 27 лютого 2009 року недостовірною вважається інформація, яка не відповідає дійсності або викладена неправдиво, тобто містить відомості про події та явища, яких не існувало взагалі або які існували, але відомості про них не відповідають дійсності (неповні або перекручені).

Пунктом 19 вказаної постанови визначено, що вирішуючи питання про визнання поширеної інформації недостовірною, суди повинні визначати характер такої інформації та з'ясовувати, чи є вона фактичним твердженням, чи оціночним судженням.

Відповідно до ч. 2 ст. 30 Закону України «Про інформацію» оціночними судженнями, за винятком наклепу, є висловлювання, які не містять фактичних даних, критика, оцінка дій, а також висловлювання, що не можуть бути витлумачені як такі, що містять фактичні дані, зокрема з огляду на характер використання мовно-стилістичних засобів (вживання гіпербол, алегорій, сатири). Оціночні судження не підлягають спростуванню та доведенню їх правдивості.

Отже, відповідно до статті 277 ЦК не є предметом судового захисту оціночні судження, думки, переконання, критична оцінка певних фактів і недоліків, які, будучи

вираженням суб'єктивної думки і поглядів відповідача, не можна перевірити на предмет їх відповідності дійсності (на відміну від перевірки істинності фактів) і спростувати, що відповідає прецедентній судовій практиці Європейського суду з прав людини при тлумаченні положень статті 10 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Статтею 10 Конвенції про захист прав людини і основних свобод (далі Конвенція), ратифікованої Україною, передбачено право кожного на свободу вираження поглядів. Це право включає свободу дотримуватися своїх поглядів, одержувати і передавати інформацію та ідеї без втручання органів державної влади і незалежно від кордонів.

Із змісту цієї норми випливає, що свобода слова, преси, як захисника інтересів громадськості, критики представників держави, висловлення своєї думки в процесі обговорення питань, що становлять громадський інтерес, є однією з найважливіших свобод людини.

Втрутитись у процес реалізації цієї норми національна влада може лише у випадках, передбачених ч. 2 ст. 10 Конвенції, зокрема, якщо це передбачено законом, направлено на захист репутації або прав інших осіб і є необхідним в демократичному суспільстві.

Крім того, поряд з інформацією чи даними, що підлягають перевірці, стаття 10 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод захищає погляди, критичні зауваження або припущення, правдивість яких не може бути піддана перевірці на правдивість.

Згідно із ст. 81 ЦПК України кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень, крім випадків, встановлених цим Кодексом.

Статтею 77 ЦПК України визначено, що належними є докази, які містять інформацію щодо предмета доказування. Суд не бере до розгляду докази, що не стосуються предмета доказування.

Відповідно до ст. 76 ЦПК України доказами є будь-які дані, на підставі яких суд встановлює наявність або відсутність обставин (фактів), що обґрунтовують вимоги і заперечення учасників справи, та інших обставин, які мають значення для вирішення справи.

Згідно із ст. 95 ЦПК України письмовими доказами є документи (крім електронних документів), які містять дані про обставини, що мають значення для правильного вирішення спору. Письмові докази подаються в оригіналі або в належним чином засвідченій копії, якщо інше не передбачено цим Кодексом. Якщо для вирішення спору має значення лише частина документа, подається засвідчений витяг з нього.

Інформація, яку просить спростувати позивач, є результатом критичної оцінки фактів щодо обставин проведення торгів під час здійснення державних закупівель у сфері медичного обладнання. Позивачем не доведено наявності сукупності обставин, які дають можливість стверджувати про порушення його ділової репутації. Також позивачем не надано жодного доказу, яким би підтверджувався факт порушення його ділової репутації. Інформація, яку просить позивач спростувати як недостовірну за своїми ознаками є оціночним судженням, яке відповідно до норм права, не підлягає спростуванню та доведенню його правдивості, та не підлягає перевірці на предмет відповідності фактичним даним. Виходячи зі змісту вказаної інформації, в якій міститься аналіз події та особиста думка автора стосовно цієї події, а також її особисті висновки, ця інформація не може тлумачитися як недостовірна інформація щодо позивача.

Європейський суд з прав людини у своєму рішенні від 23 червня 2009 року у справі «Бодрожич та Вуїн проти Сербії» констатував, що свобода вираження поглядів, яка захищена ч. 1 ст. 10 Конвенції утворює одну із фундаментальних цінностей у демократичному суспільстві. Причому це стосується не лише тієї «інформації» чи «ідей», які «приємно» отримувати та які не є образливими, а також тих, які є шокуючими чи такими, що викликають занепокоєння.

Рішенням Європейського суду від 29 червня 2005 року у справі «Соколовські проти Польщі» констатовано, що відповідно до ustalеної практики Суду за ч. 2 ст. 10 Європейської конвенції з прав людини можливість обмеження політичної дискусії, дебатів з питань суспільного інтересу є мізерним, адже свобода вираження поглядів утворює одну із важливих засад демократичного суспільства та є основною умовою для його прогресу і самореалізації кожної особи.

З урахуванням встановлених судом обставин та вказаних вимог закону, суд дійшов висновку, що позовні вимоги про визнання недостовірною інформації та спростування недостовірної інформації свого підтвердження в судовому засіданні не знайшли, тому в задоволенні позову є підстави відмовити повністю.

Згідно з п. 5 постанови Пленуму Верховного Суду України від 31 березня 1995 року № 4 «Про судову практику у справах про відшкодування моральної (не майнової) шкоди» обов'язковому з'ясуванню при вирішенні справ про відшкодування моральної шкоди підлягають: наявність такої шкоди, протиправність діяння її заподіювача, наявність причинного зв'язку між шкодою та протиправними діяннями її заподіювача та вина останнього в її заподіянні.

Суд, зокрема, повинен з'ясувати, чим підтверджується факт заподіяння позивачеві моральних чи фізичних страждань або втрат немайнового характеру, за яких обставин чи якими діями (бездіяльністю) вони заподіяні, в якій грошовій сумі чи в якій матеріальній формі позивач оцінює заподіяну йому шкоду та з чого він при цьому виходить, а також інші обставини, що мають значення для вирішення спору».

За таких обставин суд приходять до висновку, що позивач в позовній заяві та під час судового розгляду не надав суду належних доказів наявності моральної шкоди на підтвердження факту заподіяння позивачу відповідачем моральних страждань, та не довів вину відповідача, не надав доказів причинно – наслідкового зв'язку між діями відповідача та начебто завданою шкодою, а отже в задоволенні позовних вимог про стягнення моральної шкоди також слід відмовити.

Вирішуючи питання щодо розподілу судових витрат, на підставі ст. 141 ЦПК України, приймаючи до уваги результат вирішення справи, сплачений позивачем судовий збір стягненню не підлягає.

На підставі викладеного, керуючись ст.ст. 4, 13, 76, 77, 81, 95, 141, 259, 263-265 ЦПК України, суд, -

В И Р І Ш И В:

У задоволенні позову Товариства з обмеженою відповідальністю «Глобалмедгруп» до Юдіної Ольги Олександрівни про визнання недостовірною інформації, її спростування, зобов'язання вчинити дії та стягнення моральної шкоди відмовити.

Апеляційна скарга на рішення суду подається протягом тридцяти днів з дня його проголошення. Якщо у судовому засіданні було оголошено лише вступну та резолютивну частини рішення або у разі розгляду справи (вирішення питання) без повідомлення (виклику) учасників справи зазначений строк обчислюється з дня складення повного судового рішення. Учасник справи, якому повне рішення суду не були вручено у день його проголошення або складання, має право на поновлення пропущеного строку на апеляційне оскарження, якщо апеляційна скарга подана протягом тридцяти днів з дня вручення йому повного рішення суду.

Апеляційна скарга подається до апеляційного суду Дніпропетровської області через Жовтневий районний суд міста Дніпропетровська.

Повний текст рішення складено 07 березня 2018 року.

Суддя

Ольга Видач
13.03.18 р.

Рішення не набрало
законної сили
М.П.Ходаківський
Секретар

Проширо, пронумеровано
та скріплено печаткою
на 1 арк.